

Herstel Korstmosvegetatie A1 bij Kootwijk

Een multi-purpose project

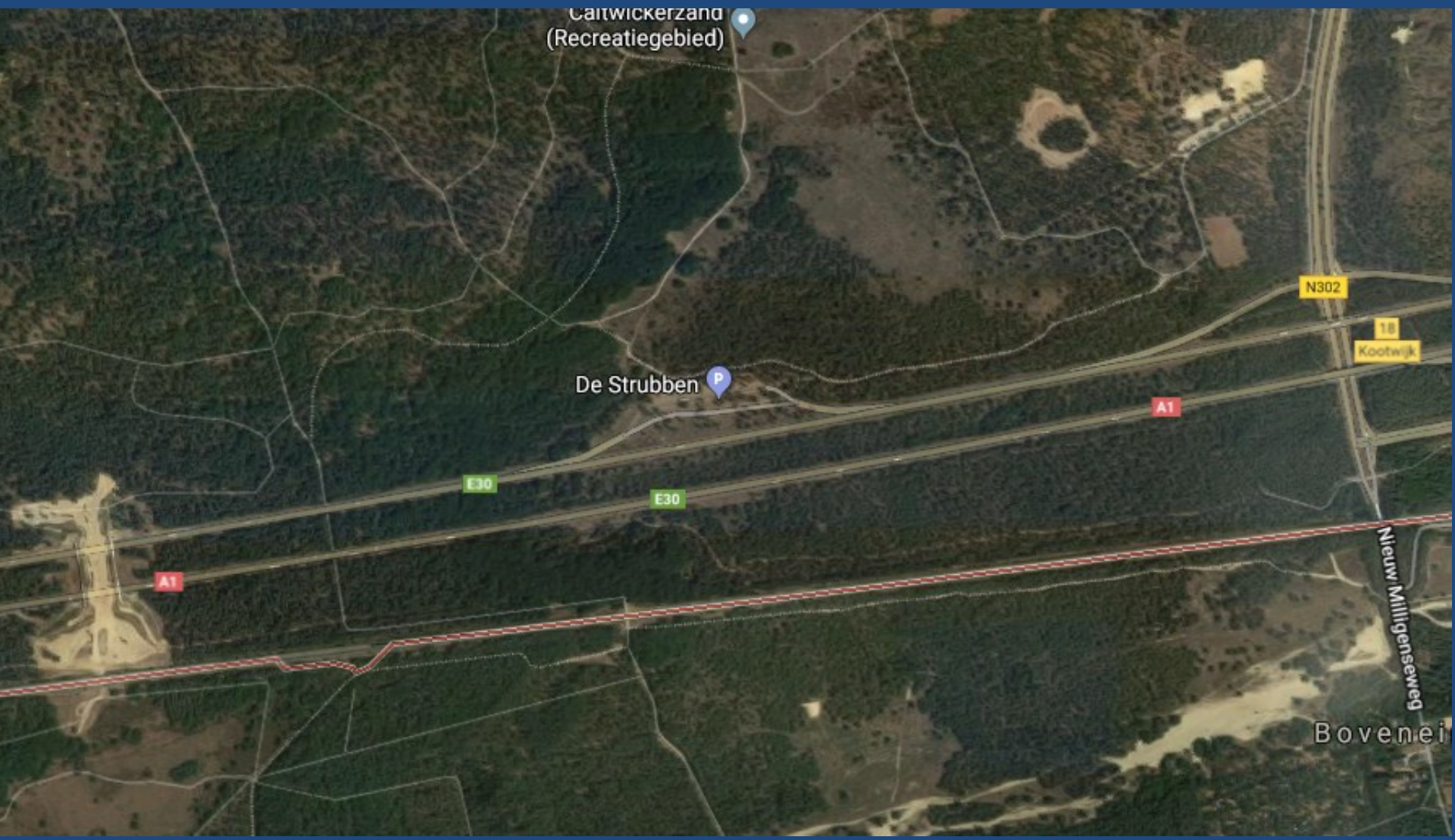
Aanleiding

- Wens van RWS om “iets” voor biodiversiteit te doen (begin 2017)
- Wens van RWS om Veluws heide-stuifzandlandschap zichtbaar / beleefbaar te maken;
- Verzoek van SBB om eikenstrubbenbosjes zichtbaar te maken en beheer aansluitend N2000 gebied Veluwe;
- Wens van RWS om de veiligheidszone van de berm te herstellen;
- Wens van de brandweer (Veiligheidsregio) om een brede open corridor te creëren.

Situatie 2006

Situatie 2018

Typering van het gebied

- “Park-highway”
- Fluvioglaciaal grindhoudend zand
- Uitgestoven laagte, in het O. opgestoven duinen, in het W eikenstrubben op stuifheuvels
- Tot ca. 15 jaar geleden deels heide, deels vastgelegd open zand met Cladoniarijk Spergulo-Corynephoretum
- “Plotselinge” bosontwikkeling door massale kieming van dennen
- → Open Cladonia vegetatie sterk teruggedrongen

Meest typerend:

- Zeldzame Korstmosvegetatie op uiterst voedselarm zand

C. strepsilis, *coccifera*,
pulvinata, *zopfii*

C. monomorpha

Tot nu toe gevonden:

Cladonia arbuscula	Cladonia macilenta
Cladonia cervicornis	Cladonia monomorpha
Cladonia chlorophaea	Cladonia portentosa
Cladonia coniocraea	Cladonia pulvinata
Cladonia crispata	Cladonia ramulosa
Cladonia floerkeana	Cladonia rangiformis
Cladonia furcata	Cladonia strepsilis
Cladonia glauca	Cladonia subulata
Cladonia gracilis	Cladonia uncialis
Cladonia grayi	Cladonia zopfii
Cladonia macilenta	Coelocaulon aculeatum
Cladonia monomorpha	Micarea leprosula

Probleem

- Geen onderhoud uitgevoerd
- → Massale bosopslag
- → Landschap veranderd
- → Zeldzame vegetatie verdwijnt door schaduw en naalden
- Brandgevaar en verkeersonveiligheid groter

- **Dus wat doen we:**
- Bomen verwijderen
- Bodem afplaggen tot aan het kale zand
- Restanten Cladoniavegetatie sparen
- Beeldbepalende bomen en Jeneverbessen sparen
- Experimenteren met “uitzaaien” resp. transplanteren (op heel kleine schaal)

Opdrachtnemer moet van waardevolle
stukken leren herkennen

Afperken van waardevolle stukken

Jeneverbesstruiken blijven gespaard

Daar gaan de bomen...

Bomen op stapels (niet op Cladoniavegetatie) voor verwerking

Dit blijft over

En rondhout en houtsnippers

Hier ging het even fout

Resultaat

Tevreden? Redelijk.

- Het “moest” binnen het bestaande contract, combi met andere doelen helpt
- Aannemer laat zien dat hij het snapt
- Werkt zorgvuldig
- Heeft veel aandacht voor verkeershinder
- Is benaderbaar
- Helpt goed mee met communicatie
- We zijn nog niet klaar i.v.m. mogelijke explosieven

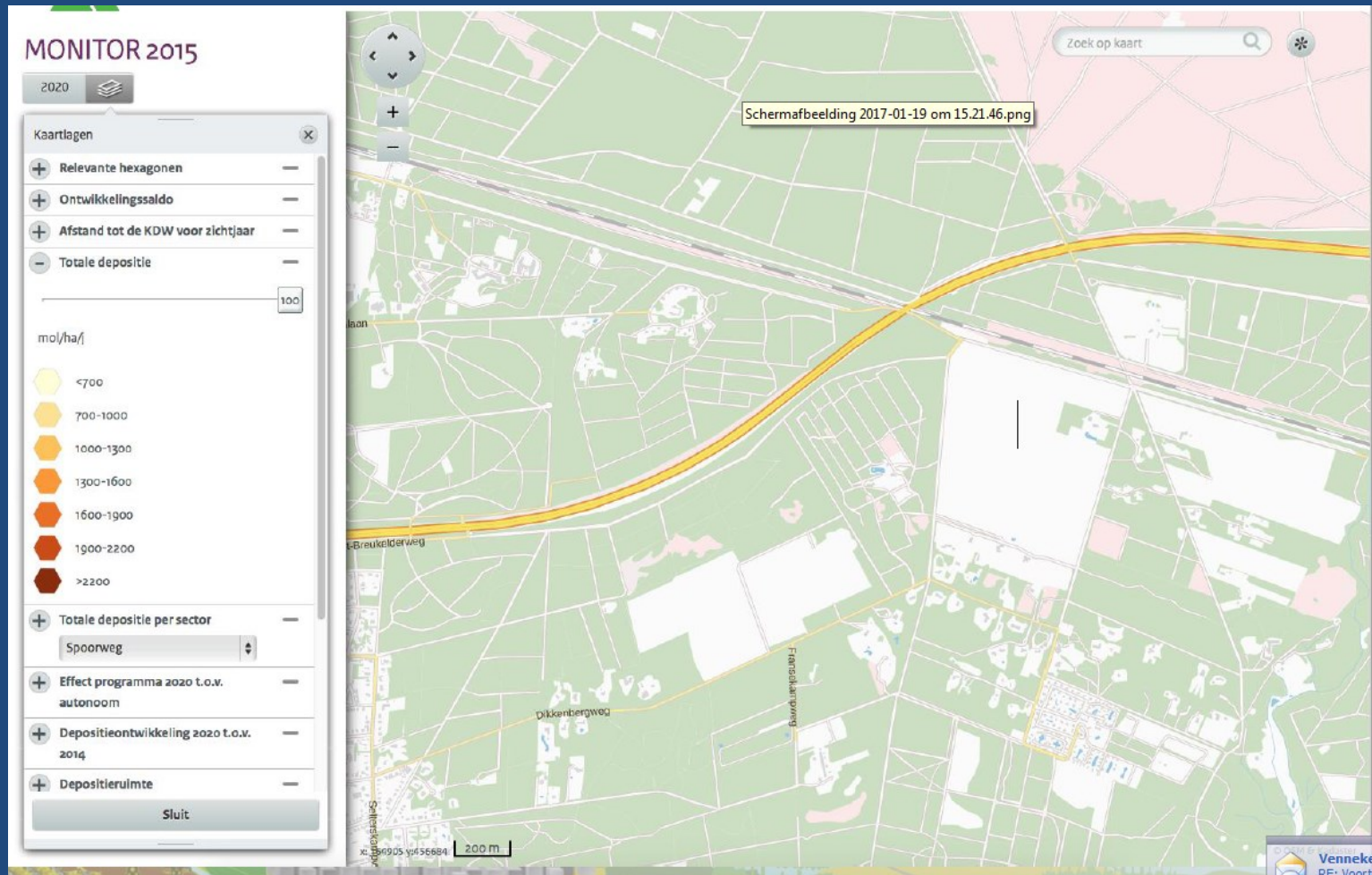
Kans op duurzaam succes?

- Successie, wat gaat dat worden...?

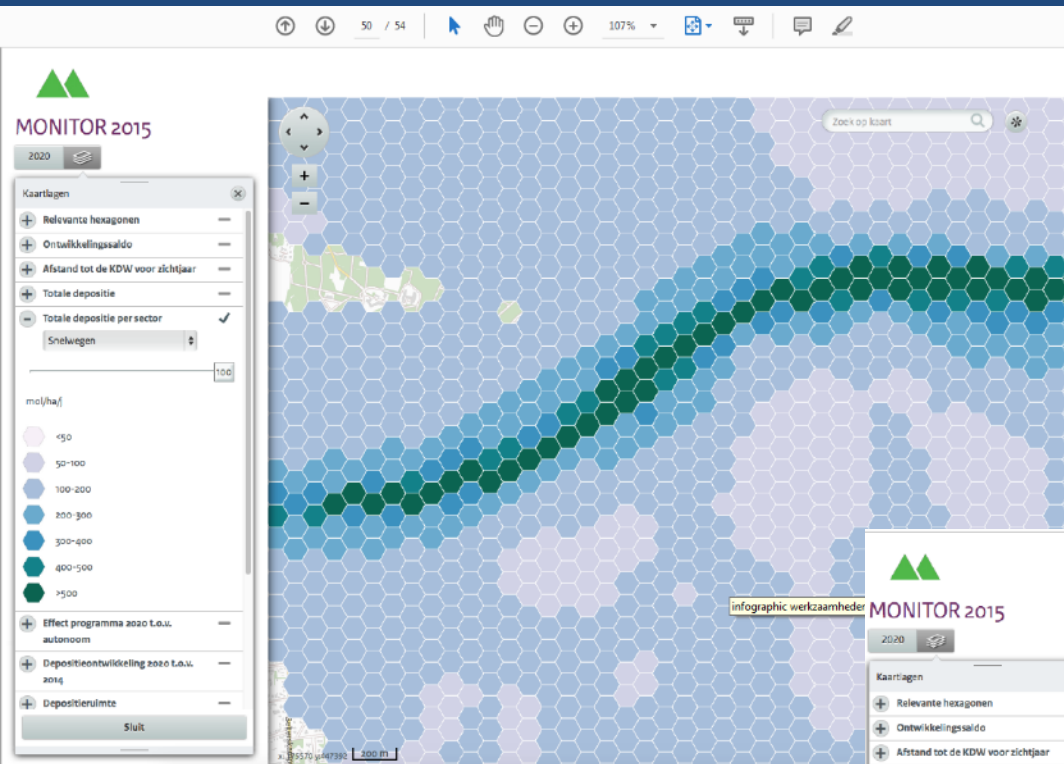
- Bijv. meteen massaal *Campylopus introflexus*?
- Effect N-depositie, zie vb. A12
- Factor betreding

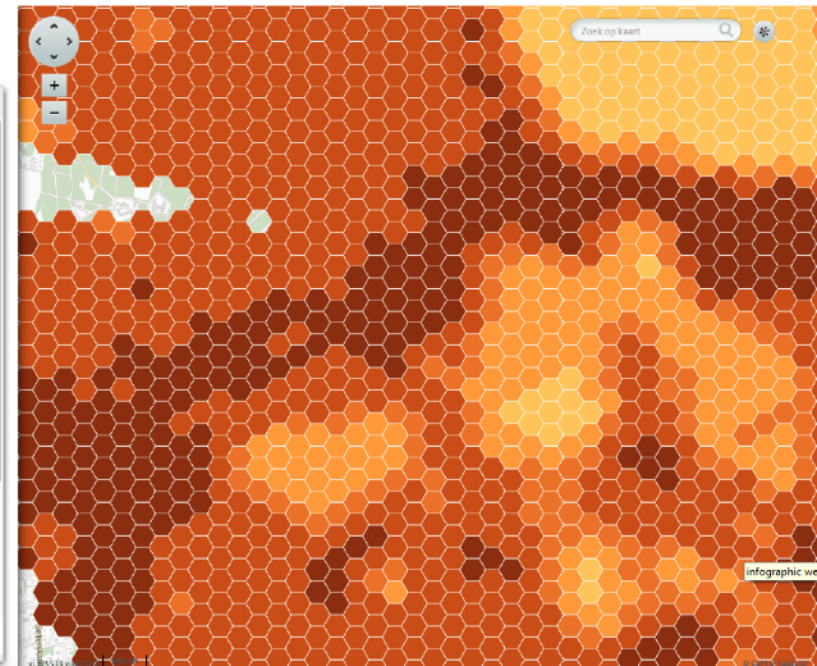
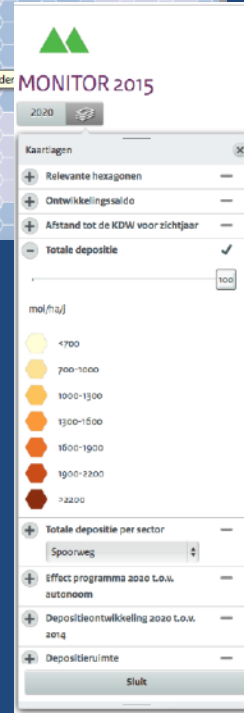
N-depositie langs wegen, vb. A12

N-depositie a.g.v. verkeer, Vb. A12

Boven: bijdrage verkeer
Onder: totale N-depositie
Ca. 500 van de 2200 mol/ha/j
door verkeer

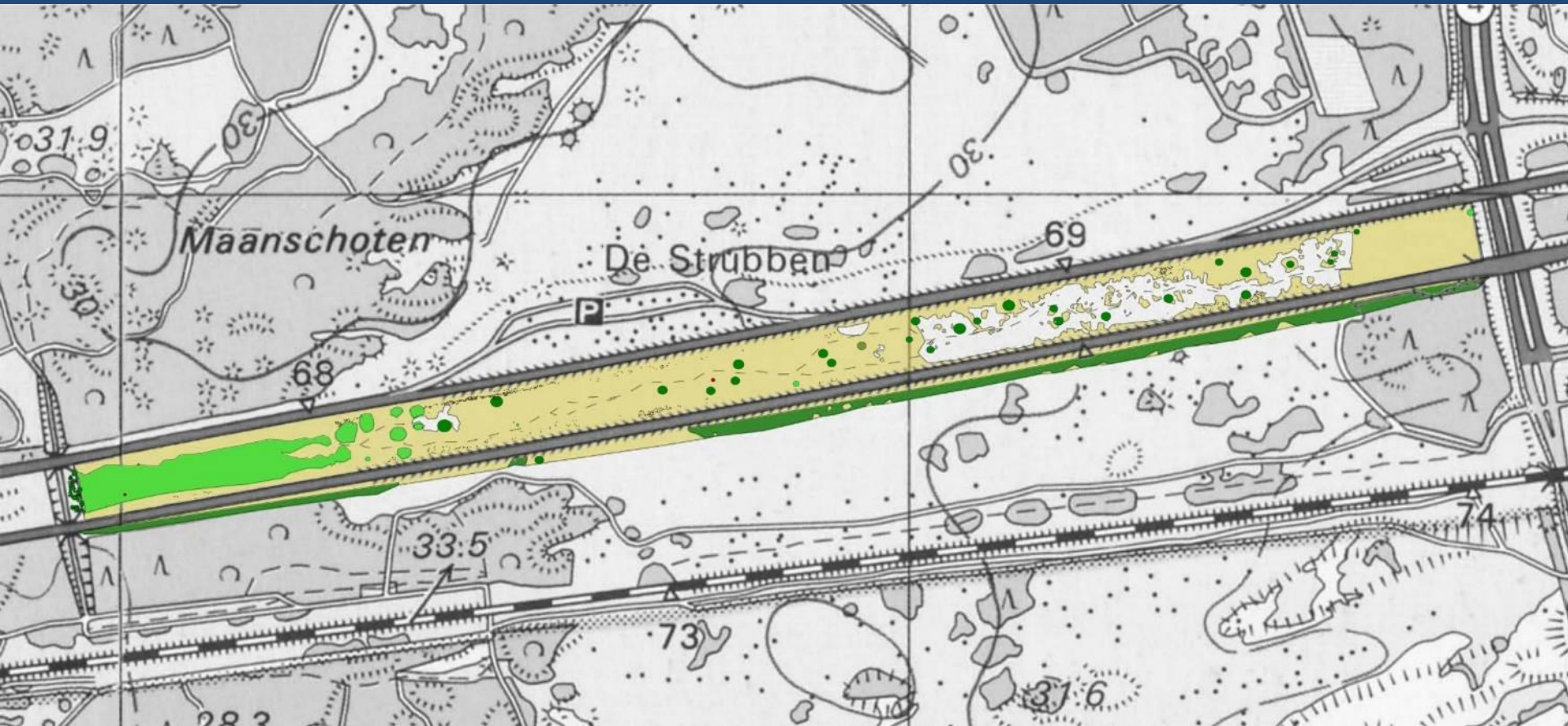
Factor betreding

Vb. Mosselse zand bij Otterloo

Langs de snelweg mag niemand komen

Monitoring, vastleggen beginsituatie

Situatiekaart 2019, door Kok van Herk

Dank voor uw aandacht